

PABO IDENTITEITS-OLYMPIADE 1997

Studenten van vijf pabo's stuurden in 1997 opnieuw dertien werkstukken in om mee te dingen naar de prijs van de pabo identiteits-olympiade 1997, voor de vijfde keer georganiseerd door het College van Bisschoppelijk Gedelegeerden voor het katholiek onderwijs en financieel mogelijk gemaakt door de bond KBO. Twee werkstukken werden door de jury voorgedragen voor deze prijs - een reis naar Rome - die tijdens een feestelijke bijeenkomst op 10 december in Zeist werd uitgereikt door kardinaal Simonis. Winnaars werden Patrick Letterle (Hogeschool Limburg in Heerlen) met zijn werkstuk 'In de ban van...' en Nataschja Joos (Hogeschool West-Brabant in Breda) met haar werkstuk 'Dichter bij de dood'.

Slechts studenten van vijf pabo's stuurden in 1997 hun werkstukken in. De oorzaak van dit relatief lage aantal inzendingen moet volgens de jury waarschijnlijk gezocht worden in de invoering van de LIO-stage en het afnemen van de ruimte voor het maken van specifieke werkstukken voor vakken als godsdienst/levensbeschouwing.

Boeiende momentopname

Het jury-oordeel over de ingezonden werkstukken is positief-kritisch te noemen. "Voor de visie op de katholieke school zoekt de meerderheid aansluiting bij de bijzondere culturele opdracht zoals prof. Hermans die formuleert", aldus het juryrapport dat werd voorgelezen door Cor Sinnema, BG van het bisdom 's-Hertogenbosch. "Enkelen proberen heel persoonlijk criteria te ontwikkelen, zonder nadere ondersteuning van literatuur of bestaande referentiekaders. Het resultaat is dan wel erg subjectief. De vakaanduiding schoolcatechese heeft bijna overal plaats gemaakt voor godsdienst/levensbeschouwing. Bij de ontwikkeling van een visie op dit leergebied valt de nadruk primair op het omgaan met levensvragen. Godsdienst als zingevingkader en mogelijk handelingsperspectief wordt soms te weinig en soms helemaal niet uitgewerkt. Gevolg is een zo vage definitie van het vakgebied dat het onderscheid met sociaal-emotionele opvoeding, geestelijke stromingen en cultuurbeschouwing nauwelijks meer gezien wordt. De interculturele context krijgt bij alle inzenders ruim aandacht. Nieuw is de brede aandacht voor de interreligieuze dialoog."

Volgens de jury bieden de ingezonden werkstukken een boeiende momentopname van de ontwikkelingen die in de katholieke opleidingen en het vak godsdienst/levensbeschouwing aan de gang zijn: hoewel de veranderingen ingrijpend zijn en veel nog onduidelijk en vaag is, wordt er - zo meent de jury - "met overtuiging gebouwd vanuit een zelfbewuste inzet."

Heldere visie op katholiek onderwijs

Het afstudeerwerkstuk van Nataschja Joos - 'Dichter bij de dood' - bevat een heldere en gedegen visie op de katholieke school, de interreligieuze dialoog en het leergebied godsdienst/levensbeschouwing. "Kunnen kinderen dicht bij een antwoord komen op hun levensvraag 'Wat is de zin van lijden en dood' door gebruik te maken van beeldende taal", luidde de probleemstelling van deze scriptie. Haar werkstuk munt dan ook met name uit door de wijze waarop het kinderen gevoelens van verdriet en rouw leert uiten in de 'tweede taal' van verhaal en poëzie.

Het werkstuk van Patrick Letterle - 'In de ban van... Levensbeschouwing en catechese eens anders' - bevat, naast een oorspronkelijke en persoonlijke beschrijving van de visie op de katholieke school en het leergebied godsdienst/levensbeschouwing, een boeiende verkenning van de techniek van de doorlopende vertelling en het spiegelverhaal. Het werkstuk is geïnspireerd op de trilogie 'In de ban van de Ring' van Tolkien en het apocriefe bijbelboek Tobit. In de lessen voor het vak godsdienst/levensbeschouwing zet hij de leerlingen met behulp van

beide verhalen aan tot nadenken en stimuleert hij hen een mening te vormen.

In beide werkstukken viel op, hoeveel aandacht er was voor taal: de taal van het verhaal en de taal van gedichten. Daarom werd aan verhalenverteller Peter Vermaat gevraagd voor het gehoor van studenten, opleiders en begeleiders zijn visie op het gebruik van verhalen door te geven.

Estafettestokje doorgegeven

Voorzitter P. de Jong van de KBO bracht in zijn toespraak nog eens de 'juweeltjes van inzendingen' die in de loop der jaren werden ingezonden, in herinnering. "Toch heeft de KBO besloten het estafettestokje door te geven. Onze besturen en scholen spreken ons steeds nadrukkelijker aan op concreet en direct bruikbaar praktijkmateriaal voor de ondersteuning van identiteitsontwikkeling. Identiteit wordt steeds meer een kwestie van doen. We willen daarom de praktijkdimensie nog nadrukkelijker bevorderen." De Jong nodigde scholen en besturen uit om - ondersteund door districtskatecheten en in samenwerking met pabo's - identiteitsprojecten op te zetten, die tijdens een door de bond in het jaar 2000 georganiseerd landelijk congres gepresenteerd kunnen worden. Opnieuw zal een jury een of meer projecten voordragen voor bekroning in de vorm van een 'identiteitsprijs' die tijdens het congres voor het eerst zal worden uitgereikt.

De werkstukken 'In de ban van...' en 'Dichter bij de dood' zijn à f 10,- per werkstuk (excl. verzendkosten) te bestellen bij Dienst Katholiek Onderwijs, Peperstraat 5, 5211 KM 's-Hertogenbosch, tel. (073) 612 54 88 of fax (073) 612 16 39.